



## El circ social a Catalunya. Presentació de l'avaluació de projectes 2015.

Ascensión Moreno González

# Projectes avaluats

- Ateneu 9barris
- Valldaura Circ
- Escola de circ Saltimbanqui
- Associació de Circ: LaCrica
- Cronopis/ taller d'idees/ Circ Bombeta
- Bergamotto & Co.
- Circ Menut/ MUS-E/ Encirca't
- Artescena Social
- Pallassos sense fronteres
- Pallapupas

# Definició de Circ Social

S'entén que un projecte de “circ social” és un procés d'ensenyament i aprenentatge de tècniques circenses que té com a finalitat el **desenvolupament de comunitats i la inclusió de persones en situació de risc social**.

(definició elaborada en la I Trobada de Circ Social, Barcelona 2014)

# Per què el circ social?

- els permet treballar per una banda la imatge personal dels participants, reforçant la seva autoestima,
- i per l'altre valors com la cooperació, el respecte, el compromís i la confiança en l'altre



de forma molt directa i clara.

# Dos tipologies de projectes

- I. Projectes d'ensenyament de tècniques circenses
- I. Espectacles circenses per l'acompanyament emocional

# Història del Circ Social a Catalunya

- 15 anys, si tenim en compte els projectes d'ensenyament de tècniques circenses,
- 23 en el cas de la intervenció en conflictes bèl·lics, zones militaritzades i per a cultura de la pau, en el cas de Pallassos sense Fronteres.
- 15 pallassos en context hospitalari

# 1. Projectes d'ensenyament de tècniques circenses

- Ateneu 9barris
- Valldaura Circ
- Escola de circ Saltimbanqui
- Associació de Circ: LaCrica
- Cronopis (nom de l'espai)/ taller d'idees/ Circ Bombeta
- Bergamoto & Co.
- Circ Menut (absorbit per Encirca't) / MUS-E /Encirca't
- Artescena Social

## 2. Espectacles circenses per l'acompanyament emocional

- Pallassos sense fronteres
- Pallapupas



# Problemàtiques ateses (primera tipologia de projectes)

- Grups de fracàs escolar
- Infants en situació de risc social; Infants de centres oberts (en situació de risc social), Infants/joves tutelats en CRAE
- Joves amb problemes d'addiccions i patologia dual
- Joves immigrants
- Nens joves d'escoles i instituts
- Diversitat funcional
- Trastorn mental
- Discapacitat psíquica
- Gent gran
- Diversitat funcional
- Addiccions
- Presons
- Ètnia gitana

# Problemàtiques ateses (segona tipologia de projectes)

- Persones que viuen situacions de violència social conflictes armats desastres naturals i exclusió extrema
- Nens, adults i persones grans hospitalitzades. Especialment infància, adults oncològics i nefrologia.
- Personal sanitari

# Població atesa i temps d'estada en el projecte

Molt variable:

- des de grups petits a grups de 30 o 35 persones des de tallers puntuals a llarga durada
- població atesa anualment: de 10 a més de 200 i milers en el cas de Pallassos sense Fronteres

# Objectius

- **físics**: domini del cos, millora de l'esquema corporal, la coordinació psicomotriu, l'agilitat, l'equilibri, la força, la flexibilitat i la concentració.
- **relacionats amb les emocions**: millora de l'autoestima, capacitat d'expressar opinions, autoconeixement, i autonomia personal.
- **de socialització i valors**: la confiança en els altres, la cooperació, la millora de les relacions interpersonals, la cohesió social, l'esforç i la constància, la responsabilitat, l'ús no consumista i responsable del temps lleure, la resolució de conflictes i la inclusió social.
- **accés i promoció de la cultura**, potenciar la creativitat, i augmentar la sensibilitat davant d'expressions artístiques.
- comunitaris, especialment de trencament de l'estigma social cap a els grups amb problemes socials, mentals o diversitat funcional.

# Metodologia

La metodologia de treball amb els grups és similar:

- jocs i dinàmiques inicials perquè el grup es conegui,
  - exercicis d'escalfament,
  - jocs i dinàmiques de desinhibició i confiança,
  - treball amb les tècniques circenses,
  - estiraments i relaxació
- 
- en algun cas s'inclou un espai final per compartir l'experiència

Principal referent

Ateneu 9 Barris

# Avaluació dels projectes

- La majoria dels professionals tenen previst algun sistema d'avaluació, variant la periodicitat.
- Les eines més utilitzades són qüestionaris o enquestes als participants de valoració de les sessions

# Conclusions

- El Circ Social es una forma de **Mediació Artística** útil per treballar per la **inclusió social** i el **desenvolupament comunitari**
- Caldria definir quins són els **criteris** que determinen que les activitats siguin considerades de Circ Social i en quins casos podríem parlar d'Educació per l'Art (projectes en centres d'educació formal)
- Metodologia: millora dels projectes amb la incorporació d'un **espai final** per parlar de l'experiència
- La presentació d'espectacles produïts per grups de CS té impacte en la **comunitat**, ja que permet trencar la mirada estigmatitzada que les comunitats tenen sobre els col·lectius que presenten l'espectacle
- Pocs projectes reben casos per **derivació de Serveis Socials** o d'altres professionals. Podem explicar aquesta circumstància pel fet que la majoria d'ells no disposen d'un espai fix de treball amb grups estables, sinó que el **desenvolupament** de projectes depèn de subvencions i és **inestable**
- **Problemes de pressupost.** Dependència de subvencions